

Novice iz naših krajev

Vevče

Kaže, da Vevčane ne zanimajo ustavne spremembe. Vsaj tako bi se dalo sklepati iz borgega obiska na sestanku, kjer naj bi tov. Vlado Črne govoril o ustavnih spremembah. Sestanka zaradi slabega obiska — ni bilo.

Člani kolektiva vevške papirnice so imeli v mladinskem klubu izbirno tekmovanje za ekipo, ki se je udeležila papirniških iger v Sladkem vrhu. Poleg šaha so tekmovali še v streljanju, kegljanju in namiznem tenisu.

Prostor, pred restavracijo in novim blokom urejajo z zelenicami. Tako bo ta del Vevč skupaj z asfaltiranim prostorom pred restavracijo skladno lepo učinkoval.

Svet krajevnih skupnosti je na svoji seji razpravljal o tekočih obveznostih. Prav tako se že pripravlja na organizacijo praznovanja krajevnega praznika v juniju.

Letošnje leto bodo v kopališču nanovo prebarvali 33-metrski bazen.

Pri restavraciji na Vevčah urejajo parkirni prostor in obračališče za mestne avtobuse. Prebivalci Vevč in bližnje okolice si želimo, da bi bil prostor pred restavracijo kar najbolje urejen saj služi tudi za dostop v delavsko restavracijo, v kino dvorano in do stanovanjskega bloka za restavracijo. Videti je, da dela dobro napredujejo in da lahko kmalu pričakujemo novo asfaltno plast.

CIRIL ZUPANČIČ

Hrastje

Po Šmartinski cesti do šentjakobskega mostu je vedno velik promet. Razumljivo, saj se tu vozijo na delo v Ljubljano redno vsak dan prebivalci iz Semberij, Hrastja, pa tudi večji del Šmarčanov. Na avtobusih je velika gneča, posebno ob jutranjih urah, ker pripeljejo

avtobusi že do tu zasedeni do zadnjega kotička. Poleg tega pa se vsi avtobusi niti ne zaustavljajo na vseh postajah in mnogi čakajo zadnjega avtobusa, ki pa je prav tako polno zaseden, pa zelo pozen je in zaradi tega ljudje tudi zamujajo službo.

Senožeti

Konec prejšnjega meseca je imela dramska skupina Senožeti letni občni zbor. Iz obširnega programa naj omenim samo nekaj bistvenih točk.

Letošnja dramska sezona je bila zelo pestra in uspešno zaključena. Občnemu zboru je prisostvoval tudi tov. Marjan Benedičič, ki je pohvalil aktivnost dramske skupine ter obljubil nadaljnjo pomoč pri študiju in izbiri dramskih del. Ob zaključku je izročil režiserki Cilki Pavšič plaketo kot priznanje za njeno dolgoletno uspešno delovanje v dramski skupini. Na zboru so kritično obravnavali problem prostorov v gasilskem domu, ki bi jih bilo nujno obnoviti. Sklenjeno je bilo, da bodo člani prosvetnega društva s prostovoljnimi delom ter delno z lastnimi sredstvi obnovili dvorano in oder. Ker društvo nima drugih prostorov, se je treba sprijazniti s tistimi, ki jih ima. Za pomoč pa bodo zaprosili tudi občinsko skupščino, ker so to prostori v gasilskem domu in zato ne pridejo v poštev sredstva KS.

Na občnem zboru je bilo društvo preimenovano in se sedaj imenuje Kulturno prosvetno društvo „ANTON MEHLE“.

Zakaj so se člani odločili, da se društvo imenuje po pokojnem Antonu Mehletu?

Rodil se je l. 1873 v Ljubljani ter se pozneje preselil v Senožeti.

L. 1910 je pokojni Anton Mehle pripeljal v Senožeti igralno družino iz Viča, ki je pod kozolcem uprizorila dramatiziranega Jurčičevega DOMNA (sam je nastopal v glavni vlogi), nekoliko kasneje pa igra VERIZNIK.

V mesecu maju l. 1926 je bila uprizorjena prva predstava v novem gasilskem domu OD BOJA DO ZMAGE. V tej igri, ki je bila Mehletovo delo, je nazorno prikazana nesreča človeka, vdanega alkoholu. Tudi druga njegova dela so želja vsa priznanja, kot OSLEPARJENI DEDIČI.

V zimski sezoni 1934–35 je naslikal vrsto novih kulis in zastor, ki ima danes že umetniško vrednost, je prav tako njegovo delo.

Mož je bil torej tisti, ki je položil temelje in zasejal seme, iz katerega je vzklila cela igralna skupnost v Senožetih.

Leta 1933 so ga gasilci proglasili za častnega člana gasilskega društva zaradi zaslug v dramskem delu. Bil je pošten mož, zaveden Slovenec, ki je nadvse ljubil slovensko govorico ter jo z vso vmem vcepil tudi drugim. Zato se sedaj tudi dramska skupina imenuje po njem.

Ob prazniku kurirjev 8. maja, ki sta proslavo zanjo organizirala občinska odbora ZZB in SZDL Ljubljana Moste-Polje in Litija v Senožetih na Jevnici, so vaščani Senožeti uredili celo vrsto stvari, da bi proslava kar najbolje uspela. V treh dneh so popravili 2.500 m biveše stare glavne ceste, tako da je bila v glavnem v celoti posuta. Posutega je bilo 112 kub. metrov gramozja, za kar gre prostovoljcem, ki so delali pri posipanju pohvala. Moramo pa reči, da se nekateri ljudje

akcije niso udeležili. Nadalje so bile zadolžene vse organizacije za okrasitev mlajev, vasi in pogostitvenih prostorov. Posebna pohvala gre prostovoljni gasilski enoti, prosvetni organizaciji ter vsem drugim, ki so sodelovali v tej prostovoljni akciji.

Pred temi prazničnimi dnevi je bilo opravljenih okrog 1.300 prostovoljnih delovnih ur.

J. J.

Hrušica

V Hrušici bodo mladi in starejši občani dobili igrišče z asfaltno prevleko, bližnje njive pa bodo zaščitene z ograjo. Kolektiv tovarne Totra je prispeval 4.700.000 din, lep delež pa bosta prispevala tudi KS Hrušica-Fužine in odbor DPM. Pri delu bodo pomagali tudi obrtniki, vojaki in mladinci s prostovoljnimi delom. Mladina tovarne Totra in naših krajev ter pionirji bodo preživeli marsikatero urico na igrišču pod vodstvom prof. telesne vzgoje tov. Franca Belca, ki stanuje v šoli.

Zgornji del Hruševske ceste in Pot v kosatni bosta dobili asfaltno prevleko. Z delom bodo pričeli 15. junija.

Hruševski potok bo pravkar nared tudi pod Golovcem. Strugo so poglobili in obložili, bližnji izviri bodo speljani v strugo, močvirnati svet se bo polagoma osušil. Vaščani pozdravljamo delo odbora KS!

V štab civilne zaščite je vključenih 65 občanov. Porazdeljeni so v 4 enote. V tem letu bodo spoznali teoretični in praktični del predpisov in pravil potrebnih v korist prebivalcev, če bi nastopila kaka nevarnost.

Pionirji osnovne šole so položili venec h grobnici na Urhu, ob obletnici smrti borca Franca Mojskrca-Frenka, čigar ime nosi pionirski odred te šole. Njegova žena Marija izkazuje temu pionirskemu odredu veliko pozornost.

Pionirji osnovne šole Hrušica so se udeležili 15. pohoda Po poteh tovarištva in spominov. Poleg spomenika ob žici so posadili drevo, ki naj spominja na 30-letnico vstaje slovenskega naroda.

Tov. Polde Prošek je v govoru opisal življenje in delo borcev za lepše dni, katere uživamo vsi mi. Razdelil je spominske značke, pionirji pa so izvedli kulturni program.

V PRK je bilo sprejetih 26 pionirjev. Svetovni dan zdravja je potekal v akciji: dinar za sončni vlak. Podmladkarji so prodali nad 400 simboličnih znamkic.

Mladi šahisti so uspešno zastopali osnovno šolo Hrušica, saj so osvojili prvo mesto v tekmovanju med šolami v občinskem merilu.

Večje število pionirjev bo letovalo v Zambratiji. Želimo jim, da bi se naužili kar največ sonca in se vrnili domov z najlepšimi vtisi!

Dolsko

Sredi aprila je bilo v MK posvetovanje z mentorjem za delo klubov pri občinski konferenci ZM tov. Topolinjakom, kako poživiti delo v klubu in kje dobiti sredstva za adaptacijo kluba. Sestanek je bil zelo buren in je pripeljal do ostrega spora med mentorjem in mladino v Dolskem. Neposreden vzrok za spor je bil novoustanovljen namiznoteniški klub, ki bi se moral po prepričanju tov. Topolinjaka preimenovali v namiznoteniško sekcijo pri MK Dolsko. Le tako združena kluba naj bi imela prihodnost in možnost dobiti kaj denarja od kogar si že bode. Večina članov MTK pa je bila proti priključitvi kar iz več razlogov, morda tudi zato, ker MK ni preveč priljubljen pri starejših vaščanih.

Za dan mladih Moščanov, 23. maja so se iz Dolskega prijavile za tekmovanje ekipe: ekipa za mali nogomet, ekipa za streljanje, tri ekipe za namizni tenis ter ekipa za šale.

Ob 30-letnici vstaje, v počastitev občinskega praznika in 1. maja je osnovna šola Dolsko pripravila proslavo v kulturnem domu v Dolskem. Na proslavi so sodelovali še pionirji in pionirke iz bližnjega Dola in harmonikarji iz Dolskega.

Za kmetovalce je bil sklican sestanek oziroma predavanje o ustavnih spremembah in o novem zdravstvenem zavarovanju kmetov. Zbralo se je lepo število poslušalcev, ki pa so odšli z dolgim nosom — predavatelja ni bilo!

S pomladjo so najmlajši prebivalci Dolskega dobili novo razvedrilo. Pri združbenem domu so dobili tri gugalnice in leste, medtem ko je peskovnik že narajen, ni pa še v njem peska. Največja gneča je prav pri gugalnicah, ki jih je vse odločno premalo. V prizadevanju olepšati okolico kulturnega doma so bile postavljene tudi 4 klopi, pionirji osnovne šole pa so ob otroškem igrišču posadili drevje.

Mestni odbor za narodno obrambo je pripravil obvezna predavanja za vojaško nerazporejene osebe. Predavanja so potekala v treh skupinah, obisk je bil velik, vaščani so bili s predavanji zelo zadovoljni.

Komaj mesec dni je od ustanovitve namiznoteniškega kluba v Dolskem, pa ima že prek 50 aktivnih članov. Tako je NTK postal eden najbolj aktivnih in množičnejših organizacij v Dolskem. Zato velja o njem spregovoriti nekaj več. Klub se zaenkrat financira sam, to je s pobiranjem precej visoke članarine, upanje nas vseh pa je, da se bo tudi zanj našel kak dinar. Naj vam predstavimo še marljive amaterske delavce, ki so največ pripomogli k ustanovitvi in k delu kluba: to sta oba predsednika Janez Tomšič in Franci Romšak, tajnica Irena Zupančič in blagajnik Janez Cerar. Prostori NTK so v bivši telovadnici že pokojnega TVD Partizan, ki jo s skupnimi močmi urejamo sami, vendar bo treba storiti še marsikaj, da bo telovadnica preurejena in primerna za našo dejavnost. Vse tri mize so redno zasedene, da pa ni nepotrebnega prepiranja, smo izdelali urnik igranja za vse kategorije igralcev in igralke. Volja za delo med mladimi je taka, da se ni bati za prihodnost kluba.

Ob prazniku dela smo priredili prvomajski turnir za vse člane kluba, ki je obenem služil za jakostno lestvico najboljših igralcev v klubu. Tekmovanja se je udeležilo 27 pionirjev in mladincev.

DUŠAN CERAR

OB PROBLEMU ZASTRUPLEJANJA OZRAČJA V LJUBLJANI

Ali bomo morali nositi plinske maske?

Onesnaženje ozračja je eden od bolečih problemov sodobnega sveta, ki se kot grozeč oblak vse bolj zgrinja nad velika mesta in seveda tudi nad Ljubljano. O tej problematiki je razpravljala občinska skupščina Moste-Polje. Iz gradiva, ki ga je za to priložnost pripravil zavod za zdravstveno varstvo, povzemamo nekatere ugotovitve.

V svetovnem merilu vse bolj čutimo pomanjkanje kisika in kopičenje tako imenovanega CO₂ v ozračju. V ilustracijo te trditve navajamo podatke, da sodobni reaktivci porabi pri preletu čez Atlantik 35 ton kisika pri tem pa spusti v ozračje kar 40 ton škodljivega CO₂. Če k temu dodamo še atomske poskuse, škodljive snovi, ki jih bruhaajo v ozračje avtomobili, tovarniški in drugi dimniki, uničevanje in krčenje zelenih površin, zastrupljanje življenja v rekah in morjih potem je več kot na dlani, da si žagamo vejo na kateri sedimo.

V nekaterih državah so glede zaščite pred zastrupljanjem ozračja daleč pred nami. Razvili so in uporabljajo komplicirane elektronske z računalniki povezane aparature — imenujejo jih vohlače — ki sproti registrirajo gostoto škodljivih snovi v ozračju. Pri nas žal takš-

nih aparatov še nimamo, vendar pa se je z sistematskimi meritvami o zastrupljanju ozračja v Ljubljani v zadnjih letih prišlo do nekaterih zanimivih spoznanj.

Predvsem velja poudariti, da so v Ljubljani zelo neugodne vremenske razmere za naravno čiščenje onesnaženega ozračja. Čeprav količina izločenih strupenih snovi, ki se zadržujejo v ozračju, ni velika so prav zaradi slabega naravnega čiščenja nad Ljubljano zelo visoke koncentracije onesnaženja. V zraku je največ plinskega onesnaženja, posebno veliko je SO₂, kar je posledica porabe goriv z visokim odstotkom žvepla. Zrak je najbolj onesnažen pozimi najbolj pa je ogroženo širše središče mesta. Pri tem sta zanimivi naslednji dve ugotovitvi. Prvič, koncentracija škodljivega

SO₂ v Mostah se ob učinkovitem filtriranju dima in saj iz toplarne iz leta v leto manjša; in drugo, v višini 40 do 50 metrov se ob inverziji javlja dvakrat večja gostota SO₂ kot pri tleh. To pomeni, da stanovanjci v višjih nadstropjih v Ljubljani ne vdihavajo čistejši zrak kot bi to na videz kazalo.

Glavni povzročitelji onesnaženja zraka v Ljubljani si viri za ogrevanje ter prometna sredstva. Pri ukrepanju je treba tem virom posvetiti največjo pozornost. Izjemno ostro bo treba ukrepati proti vozilom z diesel motorji, ki prekomerno dimijo (in tudi ropotajo) po mestu. Sem sodijo tudi vozila mestnega prometa. Doslej je sanitarna inšpekcija v sodelovanju s prometno milico izločila iz prometa kar 92 vozil.

Zagotoviti bo treba tudi polnejše izogrevanje, saj so že

dosedanje meritve črnine dima pokazale, da je pri večini črnina dima nad dovoljeno mejo. Z dolgoročnim in smotrnim načrtovanjem velja zagotoviti večjo uporabo plinskih goriv in električnega toka, kurilnega olja z malo žvepla in oplemenitenih brezdimnih trdih goriv; pospešeno in dosledno pa naj se uvaja daljinsko ogrevanje ter preskrba s tehnološko paro iz ljubljanske toplarne.

Res pa je, da še tako skrbno izvajani ukrepi ne bodo preprečili pojava kritične koncentracije škodljivih snovi v ozračju v skrajno neugodnih vre-

DRAGOCENA ZEMLJA

Občinska skupščina Ljubljana Moste-Polje je sklenila prevzeti poročilo za najetje kredita podjetju za urejanje stavbnih zemljišč Soseska v višini 27 milijonov dinarjev.

Soseska potrebuje ta sredstva za odkup zemljišč v okolici Most in Šmartnega ob Savi, ki so last Državnega sekretariata za narodno obrambo. Rok vračila kredita z 8 odstotno obrestno mero je 3 leta.

Kot je znano je podjetje za urejanje stavbnih zemljišč pooblaščen, da na območju občine Moste-Polje pridobiva nova stavbna zemljišča mimo drugih tudi za industrijsko cono MP-3 v skladu s potrjenim zazidalnim načrtom za to sosesko.

menskih razmerah pozimi. Zato je priporočljivo, da se najbolj ogroženi ljudje (dojenčki, kronični pljučni in drugi bolniki, elergiki in sploh starejši ljudje) takrat zadržujejo doma. Javnost pa bi veljalo o tem pravočasno obveščati prek množičnih komunikacijskih sredstev ali potom alarmnega sistema.

Predvsem bi pa morali čimprej na tem področju sprejeti ustrezno republiško in mestno zakonodajo ter ustanoviti v Ljubljani stalno strokovno službo, ki bo sposobna speljati in obvladovati vse vidike onesnaženja zraka v Ljubljani.

Mizarstvo Moste

VIDE PREGARČEVE 8

● izdeluje sobno in kuhinjsko opremo za lokale in poslovne prostore

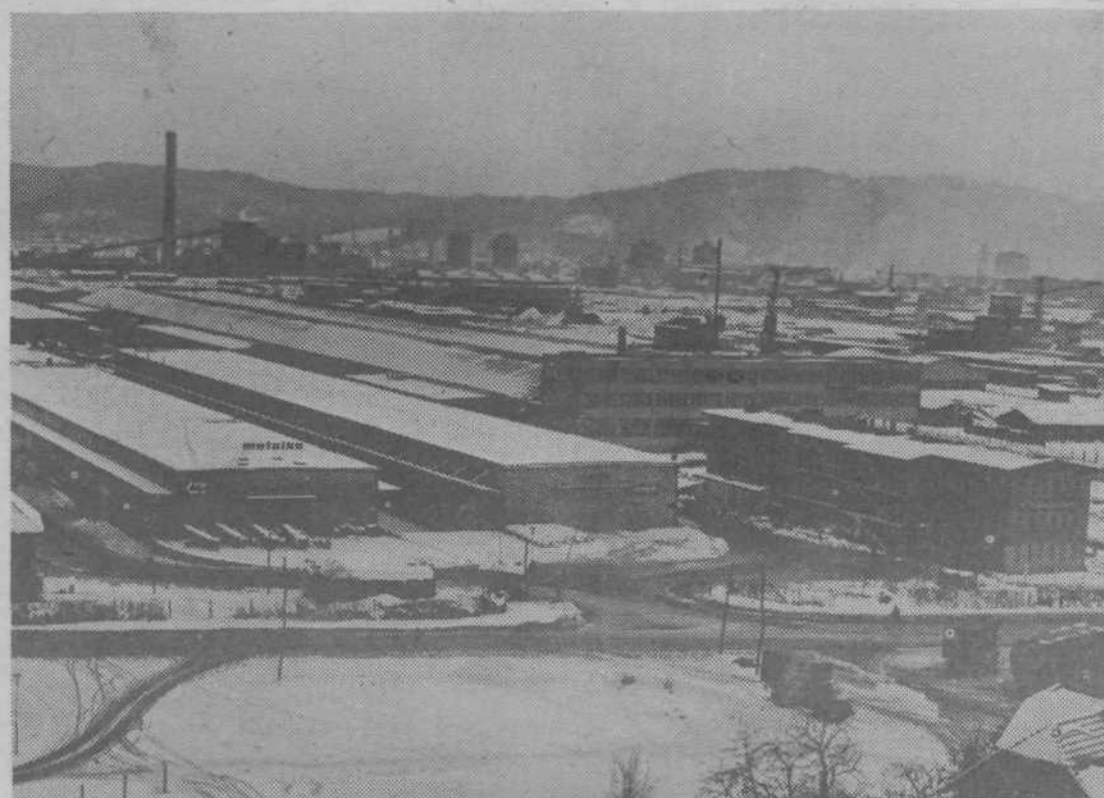
SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

NOVO MESTO

z delovnimi enotami v Novem mestu, Ljubljani,

Krškem, Poreču in Orebiču

O onesnaženju ozračja v Ljubljani in še posebej v Mostah je bilo že veliko napisanega. O tej problematiki je razpravljala tudi občinska skupščina Moste-Polje na zadnji seji in sprejela vrsto konkretnih ukrepov in priporočil. To pomeni, da je še skrajni čas, da se resno in z vso odgovornostjo lotimo zaščitnih ukrepov, ki bi ljudi vsaj delno zaščitili pred škodljivimi snovmi v ozračju.